

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 60 Lel
 Félévre . . . 30
 Negyedévre . . . 15
 Egyes szám ára 1-50 L.
 Megjelenik minden szombaton.
 Kéziratokat nem adunk vissza.
 Telefonszám: 35.

Felelős szerkesztő:
SZÉKELY LAJOS.

DEVA ÉS VIDÉKE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség:
 Regina Maria-u. 12., hová a
 lap szellemi részét illető min-
 den közlemény intézendő.
 Kladohivatal:
 Déva, Regina Maria-u. 12.,
 hová az előfizetések és hir-
 detések küldendők.

Szerkesztő:
KOVÁCS KÁROLY.

Szellemi egoizmus.

Irta: Kosztolánszky István.

Az egoizmus a legelítendőbb és legkárosabb tulajdonsága az embernek. Makacsságában egész életenergiáját képes lenyűgözni avégből, hogy akarátát, vágyát, óhaját érvényre juttassa.

A különféleképpen alakult életkörülmények között jelentkező anyagi önzés: a világháború utáni közállapotok lezüllesztésével menthető; de ahol az a szellemiekben jelentkezik, egyenesen megdöbbentőnek kell mondanunk. Mert amíg az az életszükségletek kielégítésére irányul, bizonyos fokig érthető, de ahol ezektől távol, az irodalomban üli fel a fejét, ott már az ellen-szenv, az irigység s a féltékenység is szerepet játszik, hogy közös erővel taszítsák le kiküzdött helyükről mindazokat, kiket céljuk elérésében veszélyeseknek minősítettek.

Alig ébredtünk öntudaira a világfelfordulás utáni zürzavarból s máris kétségbeesetten jajdulunk fel: mi lesz velünk? Mi lesz irodalmunkkal, mi lesz kulturánkkal? Cikk cikket ért napilapokban, szépirodalmi folyóiratokban egyaránt s ezek mindegyike azzal a kérdéssel foglalkozott: hogyan mentjük meg Erdély irodalmát? A tehetség, a vágy sisíphusi munkát végzett; míg a Tőke fényében sütkérezők fölényes gesztussal kicsinyelték le a törekvéseket s egy csapással nyelbeütöttek mindent. S lett irodalom, erdélyi irodalom, melynek irányítói sohase, vagy csak kevésbé frissíthették fel ajkukat Agonippe és Hippokrene üdítő forrásából s így csak irigykedve csodálhatták azok-

nak csodás hatásait. Mert ami irodalom ezeknek jóvoltából nyomdafestéket látott, minden volt: vezéreik, bölcséleti elmefuttatás, csepeülő-szapuló elménckedés, csak nem irodalom. S hogy ma mégis irodalomról, még pedig önálló erdélyi irodalomról beszélhetünk, azok érdeme, kik hivatásukat komolyan vették s akikre az aféle zsurnalisztikai-irodalmi kirohanások agyonbunkozási kísérletei a legcsekélyebb hatással se voltak lelkes utjokban s kiknek örök hála, hogy ma egyáltalában erdélyi irodalomról lehet beszélni.

Az erdélyi irodalom reneszánsza ugyanis szárnyára vette Erdély és a Magyarországból lekapcsolt részek minden íróját, kik lángoló ihlettel telten, hallelujázva siettek hódolatukat az Örökszép oltárára letenni s áldozatukat bemutatni.

E hatalmas tehetség-evolúció mélyen megdöbbentette a már az oltárig jutottakat s kénytelen-kelletlen, sápadt irigységgel csodálták azokat a lelkesebbnél-lelkesebb himnuszokat, miket a szeplőtlen, dalittas lélek ujjongva küldött fellángolásában a Magasság felé annak érzetében, miszerint Erdély tudatára ébredt annak, hogy ami más helyen értéket képvisel, annak itthon is értéket kell képeznie s nem kacsingatott többé Budapest felé, hanem itthonmaradt, kincseit megtartotta magának, hogy hegyei, völgyei és lapályai daltól visszhangozzanak minden irányban.

S az irodalmi kincsek e gazdag tárházában megkezdődött a kiválasztódsági folyamat. Magyarán: a külföldben beérkezettek gátakat kezdtek

emelni, nehogy rajtuk és érdektársaikon kivül még mások is álléphessék Helikon földjét, hogy folyóiratjaikban meg ne jelenhessenek.

És itt nyilvánul meg tulajdonképpen az irodalmi egoizmus káros volta. Mert tudvalevő dolog, hogy az irodalmat nem csupán a saját mulattatásunkra kultiváljuk, hanem azért, hogy az örökös ellenségeskedés szomorú éjszakájába sugarat, fényt vigyünk, melynek világa mellett vegyük észre mindannyian, hogy az irigység és bosszu viharverte országutján milliók, meg milliók várják a hajnalt: a békét, hogy ölében végre úgy élhessenek, miként mindannyian óhajtuk: emberek módjára. De az önzés azért önzés, hogy ennek a ténynek dicsőségét is magának vindikálja.

Mint hogy az elismert tehetségeket már nem ebrudalhatták ki, egyszerűen agyonhallgatták. Hiába volt minden: agyonhallgatták.

Nem tagadhatni, hogy Erdély irodalmának mérlegét misszióteljesítésre vállalkozott néhány folyóirat tartja kezében, helyesebben: azoknak szerkesztői, kik nem mindig az egyetemes cél érdekében kezelik azt; megengedvén maguknak azt a fényűzést, hogy kisebb érdekű, néha értéktelen, de barátjaiktól vagy érdektársaiktól származó írásokkal kiszorítják hasábjaira az igazi értéket képező, de a nekik ellenszenve-sektől jött írásokat. S mi ennek az eredménye? Uj tömörülések keletkeznek, melyeknek iránya sohase lehet ugyanaz a már meglévővel, de különben is: anyagi támogatás hiányában csakhamar be is kell szüntetniök működésüket. Példa rá a „Május“, melynek csak két száma

VERSEK.

Honvágy.

Ti kedves tájak, ott a Cenk tövében,
 Hol színt öltött gyermekkoromnak álma,
 Felétek visz ma lángrollobbant vágyam
 S hozzád, városom kicsiny szülőháza! . . .
 Ahol a jószág, szeretét s a hitnek
 Sohse aludt ki bűvös fényű lángja;
 És sugárinál léptem egykor én
 Az ismeretlen élet nagy útjára.

Bercek s a völgyek tündéri dalából,
 Mi átvezett s nyomot hagyott a lélkemen:
 A szépnek térdre hullt imádatából
 Bontakozott ki egész életem.
 Ez' imádatban, eszmékért hevülni,
 Anyám szövögette lelkemnek álmait . . .
 Szelid szava úgy tárta fel az élet
 Elöttem rejtett, ezer titkait.

Köszöntelek, ősi hajlék, emlékeimnek
 Sugárban fűrőd, drága, szent oltára;
 Élet-utannak gond s remény között
 Épített első, szerény állomása! . . .
 Te raktad le egykor a sinéket:
 Hogyha kivisznek majd a nagy világba,
 Vak éjszakákon, ösvények fölött
 Vezessenek mindig helyes irányba.

S vitt, kattogott, repült velem az élet,
 Mindannyiunk e közös vonata . . .
 S én — behúzódva egyik szögletébe,
 Vártam, mikor enyhül meg irama;
 Mikor érek végre az állomásra,
 Ahol a Szépet feltalálhatom,

Ahol rajongó lelkem szent tűzében
 Zászlómat majd én is kibonthatom . . .

És állomástól állomásra érve,
 Szomorú csend, lemondás fogadott;
 Mint sivatag, melynek égő sebére
 Lomhán feküdtek rá a századok.
 Izzó vágyak s egykor büszke remények
 Busan hullatták karjukat alá,
 Mint amikor nagy vonatkisiklásokor
 Ugy dül egy rom a másik romra . . .

S tovább . . . tovább: szent akarások,
 Önerzét, tettvágy, hit és bizalom
 Ugy heverték ott — indulásra várva,
 Mint régen elnyúlt, hitvány rongyhalom;
 Mint törött holmik, melyek utban állnak
 S miket a gazda egy sarokba dob;
 Vagy — mint szemét, melyet a vihar sodra
 Az országuton egy rakásba hord . . .

Vitt, kattogott, repült velem az élet,
 S bárhova értem, csak boru . . . homály;
 Hiába lobbant, csillogott az Eszme,
 Kitért karokra sehelse talált . . .
 A templomokat csapszéké avatva,
 Ünnepet ült a téboly, orgia
 S nem akadt senki, hogy kiostorozza,
 Mint tette egykor az — Emberfia.

Ó, drága hajlék, melynek sugarában
 Lelkem egykor egy szebb világba látott,
 Szeplőtlen fényű oltárod előtt
 Tépett lélekkel, összetörten állok.
 Mit gazdaságod fénylő halmazából
 Drága kincset egykor magammal hoztam:
 Szépség s az Eszme győzedelméért
 — Bün-orgiák közli, hiába harcoltam.

. . . Hozzád vágyódtam, drága szülőházam,
 Erősítsenek Krisztus — tanaid,
 Vezessenek tovább is utjaimban:
 Szépség, az Eszme, Igazság, a Hit! . . .
 Té adj erőt, összeterelni
 Az állomások váró seregét,
 Hogy zászlóm alatt egyesült erővel
 Küzdhessek ki jövőnk győzedelmét!

Kosztolánszky István.

A régi árnyék.*

Ha szél süvölt majd, éles fergeg
 Jön, mint az ár, mely mindenek felett
 Zugva csattog át kéjjel, rémesen:
 Ki áll elé,
 Ki mondja: állj, megállj!
 Ki tartja oda drága életét?
 A láthatatlan ércfal hol lesz akkor?

Ha elmerül majd kinok, könnyek árján,
 Ha könnyzuhatag elmosta — talán:
 Uj ércfal nem lesz: szüzi, meztelen
 Mellemnek jönnek kegyetlen szelek
 S elfujnak, mint a holtaknak porát.

Egy önmagába-hullott lélek-teszten
 A kóros szellő könnyen átszalad,
 Nem hív már akkor senkit is segíteni,
 Átengedi és nézi, mint halad
 Az emlékeknek fényes szárnyain,
 De pillanat csak s az a régi árnyék,
 Mely prédalesőn kint ólálkodott,
 Egészen biztosan reátalál még.

Kovács Károly.

* Megjelent a Vasárnapi Ujság jun. 17-iki számában.

és a „Szemle“, melynek már csak egy száma jelenhetett meg.

De ez még nem volna baj. A baj ott kezdődik, hogy az író az önzés által emelt gátak ellen fellázad, mert lelkületénél fogva gyűlöli a hamisságot és megveti a közönségeset s lassan-lassan magába vonulva, tehetsége elhomályosodik, elcsenevészesedik, vagy legjobb esetben íróasztalának fiókja számára ír néha egy-egy elégiát az emberi gyarlóságról. Mert annál büszkébb a saját értékére, semhogy uszályhordozójává válják egy-egy önkényeskedőknek. S így csak az a néhány szerepel továbbra is folyóirataikban, kiket a véletlen, az érdek, vagy a kényszerű elismerés már régebben összehozott velök, de akik hiába csillogtatják értékes tehetségüket, mert ez a néhány sugó még nem képviselheti Erdély irodalmának felkelő napját. Hogy verőfényen sütközézhessünk, a napnak valamennyi sugarára szükség van annál is inkább, mert az önállósított irodalom presztízse is megkívánja, hogy bizonyos sulyu és mennyiségű értéket birjon felmutatni s így lehetővé tegye azt, hogy a kulturtalálkozások koncertjében hangadó tényezőként szerepelhessen.

Ezekben látom én az erdélyi magyar irodalomnak azt az achillesi sarkát, melyet némely irodalmi egoizmusban szenvedő olyan szívesen szeret megsebezni. A trónjukról Kronosokat letaszító ezen Zeusok talán észre se veszik ujjongó munkájuk közben, hogy tettük által maguk is fénytelenebbé válnak. Mert a sugarak lángkévét önzésük felhője mögé kényszerítve, az általuk dédelgetett néhány felragyogó lánggal nem képesek olyan fényt élesíteni, melyet távolabbi határokon is észrevehetnének. Maradnak olyan örökmécsesnek, mely csak a saját templomukban terjeszt némi fényt, de amely a napfényhez szokott hívők tömegét már nem képes arra a lelki magaslatra emelni, hol a köznapiasságból kivetkőzhetik és olyanná válhat, kiért az Ige egykor szárnyra kelt:

„Ez az én fiam, kibem nekem kedvem telik!“
Igen; engedjenek érvényesülni minden tehetséget s ne nézzék, hogy nincsen a legujabb divat szerint öltözve, csak birjanak értékkel. Mert az erdélyi irodalom most egy új országot alapít, királyi trónt épít s oda törekszik, hogy az egyetemes kulturában, mint egyenrangú hatalmi tényező szerepelhessen.

Nem lekiicsinyelendő dolog tehát ez, amit különösen az Irodalmi Társaságnak kellene állandó eszmecsere tárgyává tenni, hogy az utakat, módokat mérlegelve, olyan fényel árasztassuk el új országunk horizontját, melyet mindenütt észre kell, hogy vegyenek.

Azt hiszem, hogy aki Erdély irodalmának sorsát a szíven viseli s azt nem tekinti csupán ázietnek, igazat fog nekem adni abban, hogy önállóságunk tekintélyének érdekében minden, de minden tehetséget egy táborba kell tömöríteni, hadd oszladozzanak szét a felbők s ragyogjon fel a nap a maga teljes pompájában, teljes fényében.

Mert amíg irodalmunkban a szabadjára engedett egoizmus játssza a főszerepet, addig ne áltassuk magunkat azzal, hogy annak sulya felénk fogja billenteni az egyetemes kultura mérlegét. Olyan suly lesz az, mely csak árvasságot, szegénységet, terméketlenséget fog elárulni.

S azt hiszem, ezt egyikünk se kívánja.

— Felhívás. Mindazon D. M. T. K. tagok, akik a július hó 15-én rendezendő atletikai házi versenyen résztvenni akarnak, benevezés végett legkésőbb július hó 13-ig Nemes Ödön sporttükárnál jelentkezzenek.

A. D. M. T. K. vezetősége.

Hudák Julia dévai táncestélyel.

F. hó 22-én és 23-án, pénteken és szombaton a dévai közönségnek igazán csak nagy városokban előadódó műélvezetben volt része. Hudák Julia, magyar ballettáncosnő, milánói Scala és a new-yorki Opere Metropolitan világhírű primaballerinája, a városi színházban két klasszikus táncestélyt tartott. A közönség nem ismerte fel e ritka műélvezet értékét, mert különben zsutólásig töltötte volna meg a színházat.

A művésznő a közönség legnagyobb gyönyörűségére a következő táncokat lejette:

Weber-Chopin: A rózsá lelke, Chiti: Markotányosnő, Bizet: Farandole, Verdi: Rabszolga (Aidából), Ries: Görög leány a kutnál, Dvorák: „Humoreske“, Saint-Saens: Haldokló hattyu, Brahms: Menyasszonytánc, Strauss: Tavaszi hangulat, Bizet: Menuette.

Mondanunk sem kell, hogy mindeniknél elsőrangúan oldotta meg feladatát. Sikkes, kecses és plasztikus mozdulataival, klasszikus könnyedségével, óriási rutinjával a leghűebben fejezte ki a táncszerzők szép gondolatait. Ehhez járult még igazán művészi arcjátéka, amellyel a dévai közönséget is egy csapásra meghódította. Kosztümek találók voltak és művészien kedvesek.

Hudák Julia tánca maga a báj, a grácia. Az ő táncát nézve, minden földi dolog eltűnik az ember szeme elől s a lelkünk egy magasabb, egy szebb, egy tisztultabb világba ér el, ahol a művészet illatos felhője borul a lelkünkre.

Minden egyes táncát hatalmas tapsvihar követte, amely alig-alig akart megszűnni. Sajnos csak egy táncot ismételt meg, a közönség ugyanis valamennyit százszor is elnézte volna.

A híres művésznőnek, aki az orosz balettekkel vetekedik, köszönjük, hogy körutján a mi városunkat is megíszelte látogatásával és művészetével.

Tanoncmunkakiállítás Déván.

Folyó hó 24-én tartotta az iparos tanonciskola évvizsgáját, melyet tanoncmunkakiállítással kötöttek egybe.

A szép elméleti tudás után a gyakorlati, vagyis a tanoncok szakmai tudásának a mérlegét: a kiállított munkákat tekintettük meg, mely igen szép eredményt mutatja tanoncaink fejlett ipari érzékének és munkakészségének.

Meglepő eredménnyel különösen az asztalos, szabó és kőlaragó iparban láttunk kiállított tárgyakat, ami igen csiszolódott ipari érzékről tesz tanuságot. A kiállított rajzok valóságosan elragadóknak mondhatók, úgy, hogy a növendékek rátermettségén kívül igen nagy érdeme van ebben Segesdy mérnöknek, aki kiváló képességének odaadásával tanulóinkban nagyszerűen ambicionálta a rajzművészet iránti hajlamukat.

Az ipariskolai oktatás általában olyan mederbe terelődött, hogy ily szép haladás csak teljes megnyugvásunkat szolgálhatja. A tanonciskolai tanári kar odaadó fáradozása szép eredményeket hozott.

A vizsgák lezajlása után, melyeken Bencsik Zsigmond elnökölt, Nádasdy titkár hirdette ki a munkabíráló bizottság következő döntését: Érmek kaptak: Hangyási József, Sebestyén Mihály, Libeg Demeter. Dicsérő elismerésben részesültek: Hangyási József, Mirza Traian, Fodor Béla, Sebestyén Mihály, Szabó György, Boros Traian, Vincán Simion, Bartis Gyula, Hrubai József, Saketi Lajos, Lepolczky János, Libeg Demeter, Luca György, Gredinar Péter, Nagy Károly, Neumann Imre, Tatai Imre, Farkas

Zoltán, Salamon Andor, Sebestyén Antal. Elismerésben részesültek: Vasi Ioan, Popa Szabin, Cibian Josif, Salamon Simon, Tillmann Ferenc, Luca Ioan, Rovin János, Dubar János, Török Béla, Kántor Árpád, Muntean Sándor, Vas Pál, Cojan Dumitru, Gina Áron, Szűcs József, Blay Titusz, Siegel Károly, Zsóka János, Sofron Antal. Szóbeli dicséretet kaptak: Salamon Izidor, Fábian István, Ghenie Ilie, Lőrinc Farkas, Ciobota Traian, Bán György, Varga Gergely, Schrammel Ferenc, Molnár József, Nicula Ioan, Petresc Matei, Feuerstein Jenő. 50 lei jutalmat kaptak: Fodor Béla, Vincán Simion. —dy.

SZÍNHÁZ.

Pénteken és szombaton Hudák Julia táncszámain megelőzően a „Szép Salamon Sári“ és „A vonós négyes“ című egyfelvonásos darabok kerültek színre. Az elsőben Felhő Ervin, Battyán Kálmán, de különösen K. Szűcs Irén, a másodikban Felhő, Kovács, Harmath, Ferenczy György (vendég) és még mások vitték sikerre a darabot.

Vasárnap délután a „Hamburgi menyasszony“-t adták elő a régi szereposztással nagyon kevés érdeklődés mellett.

Vasárnap este a „Pillangó főhadnagy“ című operette ment, nem olyan sikerrel, mint amilyent ez a szép darab megérdemelt volna. Kozma Hugó úgy énekel, mint játékban most is elsőrangú volt. Kalinka kedves szerepében Kádár Gabi nyújtott művészt. Ferenczy György kolozsvári újságíró, Csollán Manó kitűnő figuráját alakította. Van benne komikai erő, művészi felfogás, alakítóképeség, de a feltalálás némely helyen való hiánya miatt nem tudott olyan hatást elérni, amilyent a közönség várt tőle. Sipos Nelli Anna szerepében a tőle megszokott kedvességgel játszott. Kubinszky mint tábornok, Battyán mint ezredes nyújtottak szintén elsőrangú. A többi szereplők is megfelelően alakítottak.

A hétfőn este előadott „Éva“ c. operettben Kozma Hugó Flaubert Oktáv szerepében a megszokott jó alakítást nyújtotta, Perényi Mancsi Évát karakterizálta kidolgozott és kedves játékkal. Tipikus munkás volt Battyán Kálmán, aki minden szerepében más-más egyéniséget visz a színpadra. Felhő Ervin (Miltleur Dagher) és Sipos Nelly (Paguanette Pipsi) közvetlen játékkal és kiváló táncokkal ezen az estén is a közönség osztatlan tetszését érdemelték ki. Kisebb és nagyobb szerepekben Jódó Károlyt, Soor Jenőt, Földes Istvánt és Virág Lajost láttuk.

Kedden este Kozma Hugó jutalomjátékául az „Offenbach“ ment jó szereposztással és kiváló sikerrel. Kozma Hugó Offenbach szerepében a tőle már megszokott és ismert eszközökkel ismét nagyon jó alakítást produkált. A közönség virágokkal és ajándékokkal halmozta el kedvencét. Kiváló színész, akinek operett, de főleg drámai alakításai szép kidolgozásról és óriási rutinról tanuskodnak; énekszámái pedig mindenkor valódi műélvezetet nyújtanak. Egy pár alakítása feledhetetlen marad a dévai közönség lelkében.

A többi szereplők is tudásuk legjavát vitték a darabba. Így: Perényi Mancsi, Felhő Ervin, Sipos Nelly és még többen.

Szardán Kubinszky Viktor 15 éves színészi jubileuma alkalmával a „Luxemburg grófja“ c. nagyon szép és hatásos operett került színre. Kubinszky Viktor Bazil herceg figuráját állította elének, jó maszkirozással és nagyon hatásosan. Vérteli komikus, aki már megjelenésével is nevetésre ingerli a közönséget. Szerepeit mindig

jól felfogottan és sok rutinnal látja el, úgy, hogy játéka abszolút hatást tud kiváltani. A sok tapson kívül a közönség virágokkal is kedveskedett a kiváló művésznek.

Sikerrel játszottak még Perényi Mancsi, Kozma Hugó, akikről ujat már amugy se mondhatunk, ugyszintén Felhő Ervin és Sipos Nelly, akiknek „gimbelem, gombolom” énekszámát a közönség kétszer ismételtette meg. Kisebb alakítással: Soor Jenő, Battyán Kálmán, Földes István szerepeltek.

Csütörtökön Perényi Mancsi jutalomjátékául a „Sulamith” című daljáték került színpadra nagyon szép sikerrel. Perényi Mancsi Sulamithot alakította, igazán művészien és kiváló énekkel. Énekszámait mindig a legtisztább élvezetet nyújtják a közönségnek, amely ezen az estén valósággal ünnepelte a rokonszenves művésznőt és ajándékokkal és virágokkal halmozta el. Játéka természetesen, öntudatos és érzéletes, sok rutinnal, úgy, hogy a hatás sohase marad el.

Kiváló volt Kozma Hugó (Absolon) s a többi kisebb-nagyobb szerepeket betöltő szereplők is, mint Battyán Kálmán, Soor Jenő, Felhő Ervin, Faludy Béla. Jódy Károly a főpap szerepében aratott megérdemelt sikert.

HIREK.

— Kinevezés és áthelyezés. A munkügyi miniszter *Igna Romulusz*, dévai munkásbiztosító pénztári irodafőnököt Petrozsényba az ottani kirendeltség vezetőjévé nevezte ki.

— A dévai strandfürdő ünnepélyes megnyitása. Folyó hó 26-án, kedden délután ünnepélyes keretek között nyitották meg a dévai strandot. Josán gör. keleti lelkész istentiszteletet tartott, amely után szép beszédben méltatta a strand fontosságát. Utána Enescu őrnagy mondott köszönetet azoknak, akik segítségére voltak a strand elkészítésében, Iliá városi főjegyző a város nevében mondott köszönetet a strand életre-hívóinak, megjegyezve, hogy a város is pártolta és segítette az ügyet, mert belátta annak a fontosságát. Végül Dimitriu ezredes átadta beszéde következtében, mely után 6 katona beugrott a Csernába és a strand elé uszta, jelképezve ezzel a megnyitást. A megnyitáson a tisztikaron kívül csak csekély számú közönség vett részt, aminek oka abban keresendő, hogy a megnyitás idejét csak román nyelven plakátrozták. Akik azonban ott voltak, ingyen sörben, kifliben és egyéb ennyivalóban részesültek. Hogy ki fizette ki az ott elfogyasztott itókat és honnan, arról még halvány sejtelmünk sincs.

— Halálozás. *Strausz Andor* Hunyadvármegye volt tb. másodfőjegyzője életének 38-ik, boldog házasságának 3-ik évében hosszas szenvedés után folyó hó 24-én Debrecenben elhunyt. Az elhunyt Déva város régi társadalmának egyik rokonszenves tagja volt s így halálának híre városunkban nagy részvétet keltett.

— Hangverseny. A Dévai Zeneegyesület f. hó 30-ára tervezett hangversenyét, közbejött technikai akadályok miatt, kénytelen volt elhalasztani s így a hangversenyt július 9-én, *hétfői napon* fogja megtartani, még pedig a *városi színházban*. A helyek ezuttal is számolatlanok lesznek, s a helyárák megmaradnak a régieknek. Jegyeket előjegyezni *Schneider József* liceuli tanárnál, valamint a *Hirsch-léle* papirkereskedésben lehet.

— Tartalékos tisztek figyelmébe. Déva város polgármestere 2382—1923. számú hirdetményében fölhívja a volt osztrák-magyar hadseregbeli tartalékos tisztek közül azokat, akik fel akarják vétetni magukat a román hadseregbe, hogy kérvényeiket a szásvárosi hadkiegészítő parancsnoksághoz folyó évi július 31-ig nyújtsák be.

— Eljegyzés. *Golea Irénke* és *Aftergut Áron* jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

— A forgalmi adó befizetési napjai. A dévai adóhivatal ezuton is a közönség tudomására hozza, hogy a forgalmi és luxusadót a következő sorrendben kell befizetni: Julius 5-én A és B, július 9-én C, D, E, július 10-én F, G, július 13-án H, J, július 14-én K, július 16-án L, M, N, július 17-én O, P, R, július 19-én S és július 20-án T, U, V, Z kezdőbetűvel bíró egyének.

— Szencziácós footballmérkőzés lesz július hó 1-én, vasárnap délután fél 4 órakor: a szintársulat footballcsapata mérkőzik a D. M. T. K. old-boy csapatával.

— *Ámor mozgó hírei*. A szini szezon befejezésével az *Ámor mozgó* sokat ígérő programmal kezd meg újra működését. Számolva a mozilátogató közönség kényes izlésével, áldozatot nem kimélve, beszerezte a filmujdonságok legkiválóbbjait. Az előadás jogát biztosította „*Faraó hitvese*” című grandiózus filmnek és „*Dr. Mabuse*” modern, szenzációs kalanddrámának, mely három hatalmas részben fog színpadra kerülni. Ez a film Európa legnagyobb moziszínházaiban pártatlan sikert ért el, csaknem valamennyi vezető film mellett egy kiegészítő műsor is fogja gazdagítani az előadást. Julius 5-én, csütörtökön vetítésre kerül az Atlantic filmgyár érdekesítő ujdonsága: „*Egy millió dollár*”. Julius 7-én, szombaton „*Sulamith*” *Lenkeffy Icával* a főszerepben, ezt fogja követni „*Faraó hitvese*”, „*Charolais grófia*” és „*Dr. Mabuse*”.

— A D. M. T. K. nagy sportünnepélye. A D. M. T. K. július hó 15-én házi atlétikai versennyel egybekötött nagy sportünnepélyt fog rendezni. Súlydobás, gerelyvetés, bírkőzés, futás, stb. fogja kitölteni a versenyt, amely után *Neubarth tanár* rendezésével nagyszerű kabaréban fog részesülni a közönség. Fuvós és cigányzenekar fogja a hangulatot ébren tartani és valószínű, egész reggelig, mert a kabaré után tánc fog következni. A D. M. T. K. nagy sportünnepélye iránt az egész városban nagy az érdeklődés.

— Lopták a sirokról a virágokat. Egy idő óta a dévai temetőben különös divat kapott lábra. Nem kevesebbről van szó, minthogy a sirokról ellopják a beültetett virágokat. Igazán minden emberségből kivetkőzött barbár lélek kell ahhoz, hogy valaki ilyent tegyen. S úgy látszik van, mert a tények ezt mutatják. A gondosabb ellenőrzésre felhívjuk a temetőőrök figyelmét s egyuttal a hatóságok figyelmébe is ajánljuk.

— Ismét azok a sintérek. Vasárnap a színházban a második felvonás alatt iszonyu büztette élvezhetetlenné az előadást. T. i. a sintérek egynegyed tizkor láttak munkához, nem törődve a színházi közönséggel. Már többször irtunk róluk s legutóbb éppen azt panasztuk, hogy előadás alkalmával is minden akadályoztatás nélkül végzik munkájukat. Akkor azt irtuk, hogy ez tűrheteretlen, pedig valósággal elviselhetetlen. A sintérek példás megbüntetésére fölkérjük a városi hatóságokat. Mert ez már büntetést érdemel.

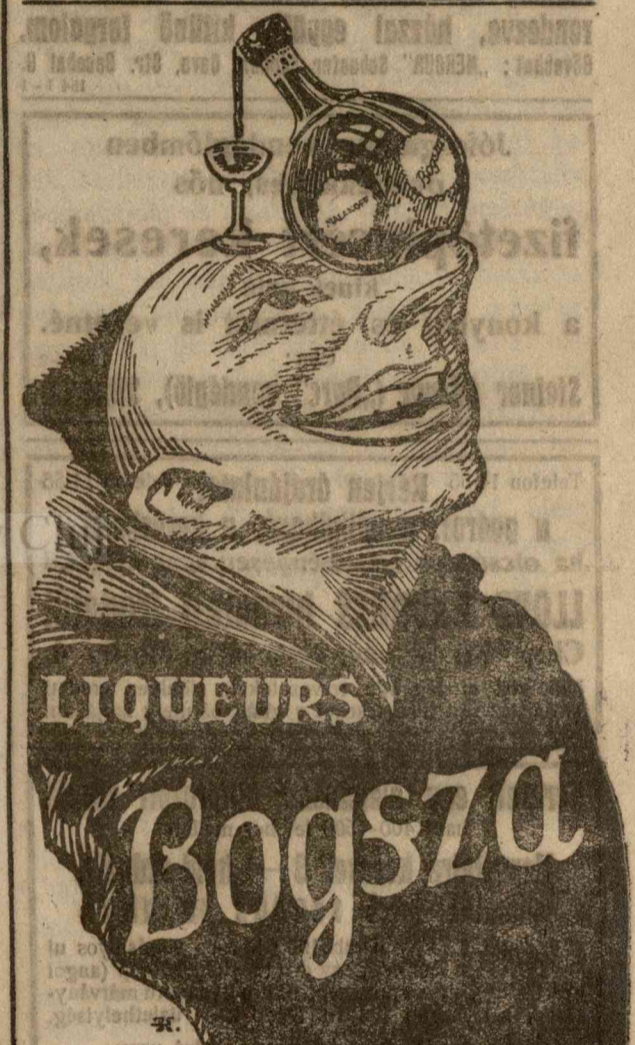
— Értesítés. Azon kath. főreáliskolai tanulók részére, akik a III.-ik és IV.-ik osztályból a Liceul Decebal-ban folyó hóban magánvizsgálatot tettek, vagy szeptember hóban vizsgálatot tesznek, a nyári szüneti folyamán (jul. aug.-ban) latin kurzust nyitunk. Jelentkezéseket jul. 4-ig elfogadunk és azok *Török Zoltán* főreáliskolai tanárnál (Deva, Str. A. Vlaicu 11) eszközölnödök. Tandij: 50 lei havonta. A kurzus jul. 6-án kezdődik. Bővebb felvilágosítást ad a jelentkezésnél *Török Zoltán* tanár. Verébi Antal, *Török Zoltán* és *Neubarth László*.

— Értesítés. A hirdetett 2 hónapi román tanfolyamot közbejött akadályok miatt egyelőre nem tarthatom meg. Oct. Dobrotă prof.

— Nyugtázás. A dévai iparügyi május 21-iki tanulmányának anyagi sikerét a következők növelték szives felülfizetéseikkel: *Lengyel Gábor* 160 lei. *Apáthy Árpád*, *Bencsik Zsigmond*, *Laufer Vilmos*, *Danily István*, *Schuller Albert*, *Kohn Ferenc*, *Rafael Izsák*, *Dolcsig János*, *Minorits Lukács*, *N. N.*, *N. N.* 100—100 lei. *Hirsch Testvérek*, *Schwarz Náthán*, *Hirsch Adolf*, *Kovács László* 80—80 lei. *Jónász László*, *Cziltron Sándor*, *Szöcs József*, *Visky Lajos*, *Szombattalvy Sándor*, *Rosenberg Manó* 60—60 lei. *Gerber József*, *Hirsch László*, *Visky Sándor*, *Sztojka Sándor*, *Lówy Herman*, *Thiesz Mihály*, *Szombattalvy Lajos*, *Chinda Niculae*, *Spák Lajos*, *Sinkó Jánosné*, *Ancsa N.* 50—50 lei. *Breier Emil*, *Purv Dionisie*, *N. N.*, *Lupás Aurél*, *Zsurzs Viktor*, *Bökönyi Mihály*, *Aftergut József*, 40—40 lei. *Rozser Miksa*, *Gerber Lajos*, *Schneeweiss Herman* 30—30 lei. *Kozák Lajos*, *Gyórfy Gábor*, *Kabai Ferenc*, *dr. Laufer Andor*, *Rothmüller Ferenc*, *Szemenyel István*, *Bubárik Miklós*, *Mayer Lajos*, *May Károly*, *Fruza István*, *ifj. Szemenyel István*, *Barna Gyula*, *Lidolt Ferenc*, *Vass István*, *Apa Lajos*, *Balogh Géza*, *Gyórfy Márton*, *Kovács Zoltán*, *Kun József*, *Tavaszy József*, *Majorosy Ferenc* *N. N.* 20—20 lei. *Susan János*, *Gyenge Istvánné*, *Kerepesy János*, *Papp Sándor*, *Jozsa Fodor* 10—10 lei. *Kuron Lajos*, *Ránk István* 5—5 lei. Fogadják a testület meleg köszönetét. Az elnökség.

— Büssendorfen hangverseny-zongora előadó. Cím a kiadóhivatalban.

Laptulajdonos és kiadó: LAUFER VILMOS.

Butorüvegeket, tükröket barock-, csillag- és virágciszolással, valamint adott rajzok után művészi kivitelben készít

Hanwald üvegciszoló és tükrőgyára, Cluj
Lloyd 1193 Strada Vlahuța (Bölyai-u.) 3. 00 24—
Telefon 1—47. Hibás tükröket újra foncsoroz.

Két-három középiskolát végzett, jó magaviseletű

fiu tanulónak felvétetik

Hirsch Testvérek divatruházában, Deva.

150 darab jókarban levő, 15—30 hektoliter őrftartalmu használt

szilvaskád eladó.

Bővebbet: Rohn J. és Fiai cégnél, Deva.

Egy teljesen jókarban levő

salongarnitura eladó.

Cim e lap kiadóhivatalában.

Eladó! házak, villák, szállodák, vendéglők, kávéház, üzlethelyiségek, cipész-műhely berendezve, fűszerüzlet teljesen berendezve, házzal együtt, kitűnő forgalom.

Bővebbet: „MERCUR” Schuster Sándor, Deva, Str. Decebal 8.

Jóforgalmu vendéglőmben óvadékképes, nős fizetőpincért keresek, kinek neje a konyhát és éttermet is vezetné.
Cim: Steiner Gáspár („Parc” vendéglő), Simeria.

Telefon 14-55 Kérjen árajánlatot Telefon 14-55 a gyáros, a vállalkozó, a kereskedő, ha olcsón és eredményesen akar hirdetni **LLOYD EXPRESS hirdetési irodától** Cluj—Kolozsvár, Str. Iuliu Maniu 4. Kétdolgoz propaganda tervezeteket, elhelyez eredeti tarifák szerint hirdetéseket a világ bármely lapjában.

Keresek egy elegánsan bútorozott szobát havl 400—500 lei bér mellett. **Megvételre keresek 3—5 hold szántót, valamint 3—5 szobás házakat.** **Eladó!** Egy darab 1000 kgr.-os vonósúlyos új mérleg, egy drb fényképező gép (angol gyártmány), prima minőség, 10 drb gyönyörű márványasztal, a legszebb helyen fekvő 2—3 üzlethelyiség. Aki ingót vagy ingatlant eladni vagy venni akar, forduljon teljes bizalommal a **Nádasdy-féle információs és tanácsadó irodához Deva, Ipartestületi ház.**

No. 5197—923. **Aviz.** Se scoate la licitație repararea palatului județean Deva. Valoarea după deviz 250.000 Lei. Licitațiunea se va ținea la 16 Iulie 1923 oarele 10 a. m. la subprefectura județului. Concurenții vor face oferte închise sigilate depunând în numerar că garanța 5% din sumă prevăzută în deviz. Oferte se primesc și asupra singuraticelor lucrări (fierarie, zidarie, vopsitorie etc.) Lucrările sunt a se termina până la 1 Octombrie sub urmarea pierderii garanței depuse. Supraoferte nu se primesc. Informații detaliate de subprefectura Deva, la 23 Iunie 1923. Subprefect: **Candrea.**

66 **LEVIATHAN** 99
gőzös
59956 brutto reg. tonna.
A legmodernebb, legnagyobb óceánjáró luxusgőzös.
A tőke, a tudomány és leleményesség legmagasabb teljesítményének megtestesítése ez a csodahajó. Összehasonlíthatatlanul kényelmes minden osztálya.
Első utja
New-York felé
1923 július 17-én, azután aug. 7-én és 28-án, szeptember 18-án, október 8-án és 29-én és így tovább minden három hétben kedden Southampton és Cherbourg-ból. Felvilágosítás kapható az alábbi címeknél
Bréma—Amerika
között
a leggyorsabb és legkényelmesebb az utazás az United States Lines. pompás amerikai kormányhajóival:
„Gheorghe Washington”, „President Roosevelt”, „America”, „President Filmore”, „President Harding”, „President Arthur”.
Előnyös alkalom áruszállításokra.
Hajójegy, pénz, amerikai ökmányok beszerzése végett és az amerikai vizum megszerzéséhez díjtalan tanácsadással szolgál a romániai vezérügynökség

UNITED STATES LINES
(amerikai állami vonalak)
„MERKUR”
123 8
Temesvár Hunyadi-utca 8. Bukarest Calea Moșilor 51. Czernowicz Lillengasse 15.
Kérjen prospektust és hajólista szdmot.

Nr. 87—1923. Gest. **Publicațiune.**
Aduc la cunoștiința publică, ca în 2 Iulie 1923 p. m. la ora 3 domnul Iosif Rosner comerciant din Sibiu va vinde în comuna Dobra pe stabilimentul firmei „Var”, fabrica de Var Dobra pe lângă intervenția subsemnatului pe cheltuieli și risicul firmei „Prișcu, Hatzack și Paulini”, din Sibiu — un motor de benzină pentru linie de tren industrial cu putere de 8—16 P. H. în calea licitației publice pe lângă următoarele condițiuni:
1. Prețul strigării e 60.000 Lei, dar în lipsă de ofert se va vinde și sub prețul strigării.
2. Licitanții au să depună la începutul licitației 10% vadiu, iar după adjudecare au să achite prețul integral și să supoarte competența de timbru după Scala III.
3. În caz de neplata licitația se continuă și vadiul plătit se pierde în favorul masei.
4. Cumpărătorul are să transporte motorul imediat.
Hia, la 26 Iunie 1923.
Dr. Grigore Slakovits,
notar public.

TORDAI PORTLANDCEMENT
waggon-tételekben, 146 3-4
hasáb és dorong **TÜZIFA** waggontételekben,
I-a boszniai carbid orig. bádoghordókban,
Sörös, boros és gyógyszerdugók
minden mennyiségben legolcsóbban kaphatók azonnali és későbbi szállításra
Kornis Testvérek cégnél Arad.

GAZDASÁGI IPAR R. T., DEVA
(VOLT TAKARMÁNYGYÁR)
MODERN BERENDEZÉSŰ GÉGVITŐ MŰHELY,
VAS- ÉS FÉMONTÓDE.
Elvállal legjutányosabb feltételek mellett gépek, autók, motorok, vasúti járművek stb. javítását.
Mindennemű gépberendezésekhez szükséges vas- és fémalkatrészek és szerelvények leöntését és megmunkálását. 151 2-3
Vásárol használt vagy javításra szoruló gépeket, motorokat stb.